

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Schütz Géza ügyvéd által képviselt felperesnek, a Gergelyné dr. Mohácsy Edit jogtanácsos által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2009. január 27. napján meghozott, 5.P.23.258/2007/14. számú ítélete ellen, az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a felperesnek a 2004. augusztus 13-án bekövetkezett közúti balesettel összefüggésben keletkezett káraiért az alperes kártérítési felelősségét 80 %-os mértékben állapítja meg.

Kötelezi az alperest, hogy térítsen meg az államnak felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket. Megállapítja továbbá, hogy a csatlakozó fellebbezés 12.000 (tizenkettőezer) forint fellebbezési eljárási illetékét az állam viseli.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2004. augusztus 13-án oly módon szenvedett közúti balesetet, hogy az 54-es főúton az út menetirány szerinti jobb oldali szélétől 2,2 m-re az alperes által biztosított gépjármű elgázolta, miközben följe hajolva a kutyáját védte a gépjármű forgalomtól.

A felperes keresetében a balesettel összefüggésben keletkezett kárai megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Az alperes ellenkérelmében azért kérte a kereset elutasítását, mert a balesetet az alperes fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül eső elháríthatatlan magatartása okozta.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével az alperesi jogelődre terhesebben 80-20 %-ban állapította meg a balesetben a felelősségi arányt. Úgy foglalt állást, hogy a baleset azért következett be, mert a gépjármű vezetője az előtte haladó gépjármű fékezése miatt balra kormányozott. Kifejtette, hogy amennyiben 2-3 kocsihossz távolság volt a két jármű között, ami szabályos követési távolságnak felel meg, úgy fékezéssel, lassítással és egyenes irányú tovább haladással elkerülhető lett volna a baleset. Az a tény, hogy az előtte haladó gépjármű fékezése azonnali balra kormányzásra indította a gépjármű vezetőjét, azt mutatja, hogy a féktávolság nem volt megfelelő. A baleset csupán a balra kormányozás után volt elháríthatatlan, mivel így az féktávolságon belül következett be. Ezáltal nem állapítható meg, hogy a gépjármű vezetője számára az ütközés elháríthatatlan volt. Bár a felperes magatartása nem volt elháríthatatlan oka a káreseménynek, azonban közrehatott a baleset bekövetkezésében azzal, hogy szabálytalanul tartózkodott az úttest közepén, ezért kármegosztásnak van helye. Ennek arányát a felelősségi körülményeket értékelve az alperesi jogelődre terhesebben 80-20 %-os arányban állapította meg.

A közbenső ítélet ellen az alperes fellebbezést, míg a felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő. Az alperes fellebbezésében a közbenső ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Annak megállapítása miatt támadta az elsőfokú bíróság döntését, hogy a felperesnek a baleset bekövetkezéséhez vezető magatartása nem minősül a veszélyes üzemi tevékenység körén kívül eső elháríthatatlan oknak. Tévesnek minősítette az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint a balesetet a biztosítottjának balra kormányozása okozta. Előadta, hogy a baleseti veszélyhelyzetet a felperes maga idézte elő azzal a magatartásával, hogy éjszakai látási viszonyok között az úttest közepén a kutyája fölött guggolt. Sérelmezte annak figyelmen kívül hagyását, hogy az ütközési pont az úttest szélétől 2,2 m-re helyezkedett el. A gépjármű szélessége és az út szélétől 0,8 m feltételezett távolságtartás alapulvétele mellett álláspontja szerint az volt megállapítható, hogy biztosítottja az ütközés időpontjában még egyenes vonalban haladt. Hangsúlyozta, hogy jogelődje nem szegett KRESZ szabályt, amit a büntetőeljárásban kirendelt gépjármű szakértő is megállapított. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a kárt elháríthatatlan külső ok idézte elő, amire figyelemmel a Ptk. 345. § (1) bekezdése alapján mentesül.

A felperes csatlakozó fellebbezésében a közbenső ítélet részbeni megváltoztatását, a kármegosztás mellőzését kérte. Annak megállapítása miatt támadta az elsőfokú bíróság döntését, hogy a baleset bekövetkezésében felróható magatartásával közrehatott. Hangsúlyozta, hogy a baleset a gépjárművezető közlekedési szabályszegése miatt azért következett be, mert nem tartott megfelelő követési távolságot, ezért az úttesten lévő akadályt nem észlelte. Előadta még, hogy a kutya épségét és a közúti közlekedés biztonságát kívánta óvni azáltal, hogy kutyája után az úttestre ment, azonban a forgalom miatt az úttestet elhagyni nem tudta. Ezért álláspontja szerint az úttesten tartózkodása nem volt neki felróható, amire figyelemmel kármegosztásnak nem volt helye.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú közbenső ítélet helybenhagyására irányult a csatlakozó fellebbezés által támadott körben.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezések nem megalapozottak.

A felperes kárait nem vitásan egy veszélyes üzemnek minősülő gépjármű okozta. Ezáltal a jogvita elbírálására a Ptk. 345. §-ának rendelkezései az irányadók, és emellett az elsőfokú bíróság által felhívott 339. § szabályai nem kerülhetnek alkalmazásra. Emellett a kármegosztásra nem a Ptk. 2. §-át, hanem a 345. § (2) bekezdését kell alkalmazni.

A Ptk. 345. §-a értelmében az alperes a kártérítési felelősség alól abban az esetben mentesül, amennyiben sikerrel bizonyítja, hogy a kárt a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, miszerint a gépjárművezető számára a baleset nem volt elháríthatatlan. Tévedett azonban annak megállapításával, miszerint a 2-3 gépkocsi hossznyi követési távolság megfelelő. A 2-3 gépkocsi hossznyi, 8-12 m követési távolság 80 km/órás sebesség esetén nem tekinthető szabályszerű követési távolságnak. Az 1/1975. (II. 5.) KpM-BM együttes rendelet (KRESZ) 27. § (1) bekezdése azt írja elő, hogy a másik járművet olyan távolságban szabad követni, amely elegendő ahhoz, hogy az elől haladó jármű mögött - ennek hirtelen fékezése esetében - is meg lehessen állni. 80 km/óra sebesség mellett a gépjármű szakértő által figyelembe vett 1 mp-es átlagos észlelési idő alatt 22,2 m az észlelési távolság, míg az észlelési, fékfelfutási és fékkésedelmi idő együtt 1,3 mp-es időtartama alatt 28,89 m utat tesz meg a jármű. Ehhez képest amint egy 8-12 m-es követési távolság nyilvánvalóan kevés, nem felel meg az idézett rendelkezés előírásainak. Amennyiben az alperes biztosította az előírt követési távolságot megtartja, úgy erőteljes fékezéssel és az előtte haladó jármű haladási irányának felvételével elkerülhette volna a balesetet.

Alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, miszerint a gépjármű a baleset bekövetkezésekor egyenes vonalban haladt. A gépjármű vezetőjének tanúvallomása szerint ugyanis annak érdekében, hogy az előtte haladó járműnek ne menjen neki, reflexszerű mozdulattal balra rántotta a kormányt. Mindezek alapján nem állapítható meg, hogy a balesetet a felperes elháríthatatlan külső oknak minősülő magatartása okozta.

Ugyanakkor helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes azzal a magatartásával, miszerint éjjeli látási viszonyok között, lakott területen kívül a közút szélétől 2,2 m távolságra tartózkodva kutyája fölé görnyedt, maga is közrehatott a baleset bekövetkezésében. A KRESZ 21. § (8) bekezdése értelmében a gyalogos olyan helyen, ahol a járművekkel szemben elsőbbsége nincs, mielőtt az útestre lép köteles meggyőződni arról, hogy áthaladásával a járműforgalmat nem zavarja. Nem léphet az útestre, ha a jármű olyan közel van, hogy annak zavarása nélkül az úttesten átmenni nem tud. Abból következően, hogy a felperes a kutyájával az úttestet elhagyni nem tudta a járműforgalom miatt, az következik, hogy ez utóbbi rendelkezést megszegte. E felróható magatartásával maga is közrehatott kára

bekövetkezésében. Ezért a Ptk. fentebb említett 345. § (2) bekezdése alapján kármegosztásnak volt helye. A Fővárosi Ítéltábla az alperes veszélyes üzemi tevékenységen alapuló objektív felelősségét, biztosítottja közlekedési szabályszegésben megnyilvánuló felróható magatartását és a felperesnek ezt jelentősen meghaladó súlyú közlekedési szabályszegést megvalósító felróható magatartását együttesen értékelve úgy foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság helyes mértékben állapította meg a kármegosztás arányát.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték, és a felperes költségmentessége folytán le nem rótt csatlakozó fellebbezési eljárási illeték viseléséről az ítéltábla a 6/1986. IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2009. június 24.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke Dr. Németh László s. k. előadó bíró
Dr. Szücs József s. k. bíró